

Yusuf İle Kenan

1979

Ö. Kavur

Genel Bakış

Yeşilçam döneminde ve sonrasında çocukların baş karakter olduğu ya da baş karakterin en yakınındaki kişiler olarak hikayede önemli rol üstlendikleri filmler yapılmıştır. Ancak, bu filmlerde genellikle yetişkin bir star oyuncu bulunur, hikaye kurgusu çocuk karakterin çevresinde dönse bile asıl mücadeleyi veren diğer karakter olurdu. *Yusuf İle Kenan*, bu kalıbın dışına çıkan, bütünüyle çocukların üzerine kurulmuş az sayıdaki filmlerden biridir.

Yusuf İle Kenan, Ömer Kavur'un filmografisindeki toplumsal gerçekçi filmlerden biridir. İstanbul'un arka mahallelerindeki yoksulluğu, bu yoksulluğun ortasında unutulmuş, ya suça bulaşarak yitip giden ya da çok küçük yaşlarda çalışmaya başlayan, hak ettikleri sevgi ve koruma ortamından yoksun kalan, çocukluklarını yaşayamayan küçük yaştaki insanları anlatır.

Film, 1979 yılında Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Film ödülünü almıştır. Ancak; o yıl, filmlere yapılan sansür nedeniyle bütün yapımcılar yarışmadan çekilmiş, 2011 yılında geçmişe dönük bir değerlendirme yapılmış ve hem film hem de yönetmeni Ömer Kavur ödül almıştır. O yılın ödül töreni de yine 2011 yılındaki festivalde gerçekleşmiştir.

Sinemasal Anlatım

Film, sinemasal anlatım özellikleri bakımından dünya sinemasının kilometre taşlarından Bisiklet Hırsızları'yla ve genel olarak Yeni Gerçekçilik akımının filmleriyle benzerlik gösterir. Mizansen, çerçeveleme, kamera hareketleri, kurgu ve ses kullanımında sinema sanatının özelliklerini öne çıkarmak ya da sınırlarını zorlamaktan çok anlattığı hikayeye ve karakterlere odaklanmıştır. Film, seyircinin dikkatini çocukların eylemleri, tepkileri ve ruh halleri üzerinde tutar. Dolayısıyla, sinematik anlatım yaklaşımının karakterleri ve eylemlerini izlemek olduğu söylenebilir. Film boyunca, özellikle tren yolculuğu ve iki çocuğun amcalarını aradıkları bölümde, kimi zaman belgeselci bir bakışla, kimi zaman da zıtlıkları vurgulayan sahnelerle Türkiye'nin sınıfsal, toplumsal bir resmi çizilmiştir.

Kişiler

Yusuf On dört, on beş yaşlarında. Adana'nın bir köyündeki çiftçi ailenin büyük çocuğu.

Kenan On, on bir yaşlarında. Adana'nın bir köyündeki çiftçi ailenin küçük çocuğu.

Böcek (Cenk) Sekiz, dokuz yaşlarında. Arka mahallede seks işçisi kadının çocuğu.

Çarpık On beş, on altı yaşlarında. Hırsız.

Falkonetti On üç, on dört yaşlarında. Hırsız.

Mustafa On bir, on iki yaşlarında. Torna atölyesinde işçi.

Filmin Öyküsü

Kan davası yüzünden babaları öldürülen Yusuf ve Kenan adlı iki kardeş amcalarını bulmak için İstanbul'a gelir. Amca, babalarının verdiği adresten taşınmıştır, nereye gittiğini kimse bilmemektedir. Ellerindeki para tükenir. O sırada, mahallenin çocuklarıyla tanışır. Bir kısmı sokakta yatıp kalkmakta, bir kısmı hırsızlık yaparak geçimini sağlamaktadır. Bazıları ise küçük yaşta çalışmaya başlamıştır. Yusuf, mahalledeki hırsızlık çetesinin başı olan Çarpık'ın elemanı olup onun adına hırsızlık yaparken yakalanır, ıslah evine gönderilir. Kenan ise, işçi çocuklardan birinin yardımıyla bir atölyede çalışmaya başlar.

Olay Dizisi

Köyden kaçış Yusuf ve Kenan, Adana'nın bir köyünde, çiftçi babalarıyla beraber yaşamaktadır. Anneleri ölmüştür. Babaları da kan davası yüzünden ikisinin gözleri önünde öldürülür. Baba, ölmeden

önce onlara biraz para ile İstanbul'daki amcalarının adresini verir, kaçmalarını söyler. İki çocuk, babaları girdiği silahlı çatışmada vurulduktan sonra kaçar.

İstanbul Adana'dan uzun bir tren yolculuğuyla İstanbul'a gelirler. Ellerindeki adrese gidip, kapıcılık yapan amcalarını sorarlar. Amca o adresten ayrılmıştır. Handaki çaycı onları amcalarının adresini bilecek birilerine yönlendirir ama hiç kimse bilmemektedir. Aramaya devam ederler. Ucuz yiyecekler yiyip, kapı önlerinde uyuyarak az miktardaki paralarını idare etmeye çalışıp birkaç gün geçirirler. Bir akşam son paralarını, herkesin aynı odada yatdığı bir pansiyona verirler ama Kenan rüyasında babasını görüp çığlık atarak uyanınca odadaki adamlardan korkup kaçarlar.

Böcek'le tanışma Ertesi akşam, paraları tükenmiş ve aç bir halde dolaşırken karşılıklarına Böcek adlı çocuk çıkar. Torbasındaki yiyeceği onlara verir. Evde annesinin müşterisi olduğu için o da dışarıda kalmak zorundadır. Birlikte hurda bir arabanın içine girip uyurlar. Arabada uyuyan başka bir çocuk daha vardır.

Çarpık'la tanışma ve iş teklifi Sabah bir gürültüyle uyanırlar. Hepsinden büyük görünen Çarpık ile Falkonetti kavga etmektedir. Arabadan çıkıp olan biteni izlemeye koyulurlar. Kavga konusu, bir arabadan çaldıkları teybi Falkonetti'nin ucuzaya satmış olmasıdır. Çarpık onu ortaklıktan kovar. Diğer çocuklarla teybin fiyatı üzerine konuşmaya girişmişken Falkonetti elinde irice bir tahta parçasıyla Çarpık'a arkadan yaklaşır. Yusuf öne atılarak Falkonetti ile dövüşür, onu uzaklaştırır. Böcek, Yusuf ve Kenan'ı överek Çarpık'ın dikkatini çekmesini sağlar. Çarpık, kovduğu Falkonetti'nin yerine birlikte iş yapmak için Yusuf'u alır. Böcek'e para verip onları yemeğe götürmesini ister. Böcek, ikisini bir sokak köftecisine götürür. Karınlarını doyururlar. Çocuk işçi Mustafa da oradadır. Onlara Çarpık hakkında bildiklerini anlatır. Böcek, onları terk edilmiş bir binaya götürür. Zemine yığılmış kağıt artıklarını yatak olarak kullanacaklardır. Yusuf, Kenan'ı Böcek'le bırakarak Çarpık'ın yanına gider.

İlk iş Yusuf ile Çarpık bir arabaya girip teybi çalarlar. Çarpık ona işi nasıl yapacağını öğretir. O sırada Kenan ile Böcek, torna atölyesine, Mustafa'nın yanına giderler. Mustafa bir yandan iş yapar, diğer yandan Çarpık'ın asıl hikayesini anlatır. Kenan da istediği aletleri ona vererek Mustafa'ya yardım eder. Çarpık'ın ağabeyi bir çocuğa tecavüz etmiş, sonra da Çarpık'la birlikte çocuğu öldürmüşlerdir. Yakalanıp hapse girerler. Çarpık bu olay sırasında küçüktür. Salıverildikten sonra hırsızlık, kumar gibi işlere bulaşmıştır. Torna atölyesinde Kenan'a iş isterler ama usta pek oralı olmaz. Böcek, Kenan'ı annesiyle birlikte yaşadığı eve getirir. Anne sofrayı hazırlamış müşterisini beklemektedir. Adam gelince Böcek'in annesi onları evden gönderir. Birlikte terk edilmiş binadaki kağıt artığı dolu odaya gelirler. Geceyi orada geçirirler. Böcek, evindeki boş kuş kafesini ve ağı yanına almıştır. Gece, ertesi gün için hazırlıklarını yaparlar. Uyurlarken Yusuf gelir. Kazandığı parayı sayarken Kenan uyanır, Yusuf'a hırsızlık yaptığı için kızar. Yusuf, Kenan'a tokat atar.

Kuş avı ve karakol Böcek ve Kenan banliyö trenine binip çayırılık bir alana gider, kurdukları tuzakla kuş yakalarlar. Dönüşte, trende bir çocuk yanlarına gelir. Kalacak yeri olmadığı için bir bilet alıp bütün gün trenle son durağa gidip bir başka trenle dönmektedir. İstasyon bekçisi, çocuğu tanır. Birlikte olduklarını zannederek üçünü birden çocuk bürosuna götürür. Nezaret koğuşunda başka çocuklar da vardır. Ertesi gün Böcek'in annesi gelir, onu nezaretten çıkartır. Yusuf, Kenan'ın büroda olduğunu öğrenince gidip kardeşini almak ister, Çarpık engel olur.

Çarpık'ın siyasi bağlantıları Çarpık'la Yusuf kahvehanede bir adamla buluşurlar. Adam, Çarpık'a silahı gösterir. Çarpık heyecanlanıp tabancayı hemen almak istese de adam talimden sonra alabileceğini söyler. Gece yine işe çıkarlar. Bu kez Çarpık, Yusuf'u yalnız bırakır, gözcülük yapmak için bir kenarda bekler. Yusuf girdiği arabada Falkonetti ile karşılaşır. Onu yaralayıp arabadan atar. Söktüğü teybi Çarpık'a verir.

Böcek'in ölümü Böcek mahallede bir başka çocukla oynarken Falkonetti yanlarına gelir, Yusuf'u aramaktadır. Böcek elindeki yarayı görünce onunla alay eder. Falkonetti Böcek'e bıçak saplar. Böcek yere yığılınca Falkonetti korkup kaçar.

Çarpık'ın kutsal davası Yusuf parasını almak için akşam meyhanede Çarpık'la buluşur. Çarpık, artık işe çıkmayacağını, daha önemli işlerinin olduğunu söyler. Bundan böyle Yusuf tek başına çalışacak, Çarpık kutsal dava için örgütün işlerini yapacaktır. Yusuf sinirlenir, parasını ister. Hakkından daha az verdiğini görünce bıçakla Çarpık'ı tehdit eder. Çarpık'ın korkup parayı verdiği sırada polisler onları yakalar. Karakola götürürler. İfadeleri alınırken iki adam gelip usulca polislerle konuşur, Çarpık'ı alır giderler.

Kenan'ın seçimi Görevliler Kenan'ı bırakırlar. Kenan kuş kafesini de alarak mahalleye, terk edilmiş binadaki odaya gelir. Böcek yoktur. Böcek'in evine gider, annesi kapıyı açar, ağlamıştır. Böcek'in ölümüne tanık olan çocuk onu çağırır, olanları anlatır. Kenan kafesteki hala hayatta olan 2 kuşu özgür bırakır, kafesi kırar. Yusuf islahevinde, saçları sıfır numaraya vurulmuş, yerleri temizlemektedir. Kenan torna atölyesine gider. Mustafa ona iş bulur. Akşam birlikte Mustafa'nın evine giderler. Yıkanır, düzgün bir yemek yiyip temiz bir yatakta uyur. Sabah diğerleriyle birlikte erkenden kalkıp işe gider. Torna atölyesinin çocuk işçilerinden biri olarak çalışma hayatına başlar.

Temalar

Masumiyetin yitirilişi. Filmin çocuk karakterleri, geçmişleri ve başlarına gelenler, masumiyet ve masumiyetin yitirilişi temaları çevresinde kurulmuştur. *Yusuf ile Kenan*'in en önemli özelliği, çocuk karakterlerinin tümüne, en suçlu olanına bile masumiyetlerini kabul eden bir bakışla yaklaşmasıdır. Gerçekten de, çocukların hepsi kendileri dışındaki nedenlerle, yetişkinlerin hataları, koşulları, kötü niyetleri ya da sınıfsal konumları nedeniyle acı çekmekte ya da suça itilmektedir. Filmin en olumsuz karakteri Çarpık, ağabeyinin kötülüğünün kurbanı olmuştur. Böcek, annesi seks işçisi olduğu için geceleri dışarıda uyumak zorunda kalır. Falkonetti de bir sokak çocuğudur. Diğerlerinin hikayelerine bakarak onun da sahip çıkılmamış çocuklardan biri olduğunu anlarız. Yusuf ve Kenan, yetişkinlerin kan davası yüzünden köylerinden kaçıp İstanbul'un tehlikeli sokaklarında hayatta kalmaya çalışırlar. Mustafa, işçi ailenin çalışmak zorunda olan çocuğudur. Çocukların sokaklardan toplanıp getirildiği çocuk bürosundakiler de kaçak sigara satmak, biletsiz trene binmek gibi ufak tefek suçlardan yakalanmışlardır. Oyun oynama, öğrenme ve gelişme çağındaki bu çocuklar, yetişkinler için bile tehlikeli sayılacak bir ortamda yaşamak zorunda bırakılmışlardır. Suça bulaşmayan da en azından çalışmak zorundadır. Masumiyetlerini çok küçük yaşta kaybeden, yetişkinler dünyasında hayatta kalmaya çalışan çocuklar, sınıfsal, kültürel ve toplumsal çelişkilerin birer sonucudurlar.

Yoksulluk. Toplumsal ve ekonomik eşitsizliğin bir sonucu olan yoksulluk, *Yusuf ile Kenan*'in başlıca temalarından biri. Yoksulluk, yalnızca yaşamsal maddi gereksinimlerden yoksun olmakla kendini gösteren bir durum olarak karşımıza çıkmaz. Aynı zamanda her tür insani, toplumsal, kültürel olanağa erişimin kısıtlı ya da imkansız oluşu, bireylerin politik seçimleri ve yönlendirilmesi, yasa dışı iş ve gruplara dahil olmak doğrudan yoksullukla bağlantılı olarak okunabilir. Filmde, açlık, uyumak için terk edilmiş binaları, trenleri kullanmak, eski ve kirli giysilerle dolaşmak, çok küçük yaşta çalışarak ya da hırsızlık, kaçak sigara satmak gibi yasal olmayan yöntemlerle para kazanmak zorunda olmak yoksulluk temasını oluşturan göstergelerdir.

Sınıf ve güç ilişkileri. Filmde, yoksulluk temasıyla da bağlantılı olarak, sınıflara ve güç ilişkilerine bir bakış bulmak mümkün. İlk sahnelerden birinde hanın çaycısı, köylerinden kaçarak İstanbul'a gelen iki çocuğu amcalarını sormaları için bir eve götürür. Üst sınıfın ya da zenginliğin temsili olan ev ve karakterlerin olduğu tek sahne budur. Bir erkek, kız kardeşi ve sonradan gelen bir konuk, üst sınıfın biraz karikatürleştirilmiş temsilidir. Alt sınıftan ve taşradan olanlara yönelik üstten bakışlarına, onları nesneleştirerek toplumsal analizler yapmalarına tanık oluruz. Bir yandan İstanbul'u göç ederek gelen bu kişilerin bozduğunu söylerken diğer yandan Kenan'ın çorabındaki motiflere hayranlık duyarlar. Filmin sınıf ilişkilerine bakışı, işçi sınıfı ile lümpenleri ayırmasında, çalışmayı ve işçi olmayı ahlaklı bir seçim olarak yansıtmada da kendini gösterir. Çarpık, Falkonetti ve Yusuf lümpenleri, Mustafa, Mustafa'nın ailesi ve Kenan işçi sınıfını temsil eder. Lümpenler çete ilişkileri içinde yaşarlar. Aralarındaki hiyerarşi fiziksel güce, silahın ve paranın sağladığı üstünlüğe dayanır. Çarpık'ın filmin sonlarına doğru "kutsal dava" adına silahlı eylem hazırlığı içinde olan ve polislerle ilişkilerinden ülkücü olduklarını anladığımız bir gruba katılması da lümpenliğin sonuçlarından biri olarak işlenir. Mustafa ve ailesi ise, çalışan, dürüst yollarla para kazanan, suçtan uzak duran, bilinçli işçi sınıfının temsilidir. Kenan, ağabeyinden farklı olarak işçi sınıfında yer almayı seçer.

KARAKTER ÇÖZÜMLEMESİ

Yusuf On dört, on beş yaşlarında. Babası kan davası yüzünden öldürülünce kardeşi Kenan'ı da alarak İstanbul'a kaçır. Biraz da yaşı gereği, sabırsız ve heyecanlıdır. Bir köy çocuğu olmanın ve zor koşullarda yaşamının getirdiği cesarete sahiptir. Genellikle aklıyla değil güdüleriyle hareket eder. Haksızlığa tahammül edemez ve düşünmeden tepki gösterir. Kardeşinin sorumluluğunu üstlenebilecek, onu her zaman koruyup kollayabilecek bir irade göstermez.

Cesur Yusuf, Kenan ve Böcek arabada uyudukları gecenin sabahında Çarpık ile Falkonetti'nin kavgasına tanık olurlar. Falkonetti elinde tahta parçasıyla dönüp Çarpık'a vuracakken Yusuf ileriye atılır ve Falkonetti'yle dövüşür. Bu sahne onun sabırsız, heyecanlı, çabuk parlayan ve cesur yanlarını

gösterir. Ancak, kendisiyle ilgili olmayan bir kavgaya karışması onun aynı zamanda aklıyla değil güdüleriyle hareket eden bir kişilik olduğunu da göstermektedir.

Sorumsuz İstanbul'daki ilk günlerinde, alabildikleri yiyeceğin çoğunu kardeşine verir. Ancak, daha sonra, Kenan, Böcek ve trendeki çocuk yakalandığı zaman Çarpık'ın itirazı yüzünden kardeşini almak için karakola gitmez. Bu da sorumluluk duygusunun yüksek olmadığını gösteren sahnelerden biridir.

Yanlis degerler Terkedilmiş evdeki odaya hırsızlıktan kazandığı parayla geldiği akşam kardeşinin onu hırsızlık yaptığı için eleştirmesine tokat atarak karşılık verir. Havalı biçimde yeni giysiler almaktan söz eder. Bu sahne de Yusuf'un seçimlerinde aklını kullanmadığını vurgulamaktadır.

Ofkeli Çaldığı teybin parasını almak için Çarpık'la buluşmaya meyhaneye gittiği akşam, Çarpık ona eksik para verince alevlenir, bıçakla saldırmaya kalkar. Yusuf'un haksızlığa gelemeyen, çabuk alevlenen ve düşünmeden hareket eden kişiliği bu sahnede de ortaya çıkar.

Kenan On, onbir yaşlarında. Sakin, duyarlı, vicdanlı, düşünerek hareket eden, dürüstlük temeline dayalı bir ahlak anlayışına sahip. Gözlemlene ve çözümleme becerisi gelişmiş bir kişiliktir. El becerisi, işi kavrama yeteneği yüksektir.

Duyarlı. Kenan, hem yaşı gereği hem de duyarlı bir çocuk olduğu için babasının öldürülmesini kolayca unutamaz. Anneleri daha önce ölmüş olan Yusuf ve Kenan'ın tek varlıkları babalarıdır. Kimsesiz kalmanın, Yusuf'tan daha hassas ve daha küçük olan Kenan'ı nasıl etkilediğini rüyalarında görürüz. İstanbul'daki üçüncü gecelerinde kalmak için girdikleri pansiyonda gördüğü kabusta babası ve Yusuf ata binmiş ondan uzaklaşmaktadır. Arkalarından bağırır. Yusuf dönüp bir an için baksa da yollarına devam ederler.

Vicdanli Kenan vicdanlı ve duyarlı bir çocuktur. Böcek'in ölümünü öğrendiği zaman hem kuşları özgür bırakır hem de kafesi kırar. Üzüntüsünü ve isyanını bu davranışıyla belli eder.

Çözümleyici. Amcalarını ararken hanın çaycısına yeniden giderler. Adam onları pek umursamaz. Kenan, Yusuf'a bu adamdan bir hayır gelmeyeceğini söyler. Kenan'ın gözlemlene ve çözümleme becerisi ilk kez burada ortaya çıkar.

Dürüst. Yusuf, Kenan ile Böcek'in uyuduğu terk edilmiş binaya geldiği akşam kazandığı parayı sayarken Kenan uyanır, Yusuf'a hırsızlık yaptığı için kızar. Yusuf ona yeni giysi alacağını söyleyerek aklını çelmeye çalışır. Kenan, hırsızlığın ayıp ve günah olduğunu, çirak olarak işe girip hırsızlık yapmayacağını söyler. Yusuf, Kenan'a tokat atar. Buraya kadar Kenan durumu değerlendirirken ahlaklı bir yetişkin gibi davranır. Tokattan sonra ise Yusuf'u babasına şikayet edeceğini söyler. O anda Kenan'ın çocuk olduğunu, masumiyetini ve ruhsal olarak babasının ölümünü bastırıldığını yeniden fark ederiz.

Böcek (Cenk) Sekiz, dokuz yaşlarında. Böcek aslında kısa boylu, ufak tefek bir çocuktur. Yaşı Kenan'la aynı olsa bile daha küçük göstermektedir. Duygularını, düşüncelerini saklayamayan, sevimli, yardımsever, arkadaş canlısı, neşeli bir çocuktur. Gizlisi, saklısı yoktur. Uyanık, açık göz gibi görünür ama tehlikeyi fark edemeyecek kadar da saftır. Seks işçisi annesiyle beraber yaşamaktadır. Babasının kim olduğunu bilmez.

Yardımsever. Yusuf ve Kenan İstanbul'daki ilk akşamlarından birinde Böcek'le karşılaşır. Böcek hiç tereddüt etmeden onlara ekmeğini verir, uyumaları için hurda arabaya götürür.

Acik sozlu Kendinden söz ederken neden dışarıda uyuduğunu anlatır ve annesinin seks işçisi olduğunu saklamaz. Yeni tanıştığı çocuklara annesi hakkındaki gerçeği söylemesi onun iyi niyetli, insanlara çabuk güvenen bir saflıkta olduğunu göstermektedir. Bu rahatlığı biraz da Yusuf ve Kenan'ın köyden yeni gelmiş olmalarından, yani henüz "temiz" olmalarından, İstanbul'un arka sokaklarındaki suç, cinayet, ihanet gibi olaylara bulaşmamış olmalarından kaynaklanır. Onları Çarpık'a tanıtırken Anadolu'dan yeni geldiklerini ve "kıyak" olduklarını söyler.

Yardımsever Böcek, Yusuf ve Kenan'ın hem iş, hem de yatacak yer bulması için önce Çarpık'a sonra da işçi Mustafa'ya onları tanıtır. Kenan'ı kendi evine götürür. Annesinin "dostu" geldiği için evde kalamasalar da Böcek arkadaş canlısı tavırlarıyla elinden geleni yapar.

İyi niyetli. Böcek annesinin umurunda değildir ama çocuk bürosuna götürüldüklerinde "yarın anam gelir bizi alır" deyişi, annesi geldiği zamanki sevinçli insanlara olan saf güvenini gösterir. Oysa annesi, gününü mahvettiği için Böcek'e kızar.

Böcek, yardımseverliğini, arkadaş canlısı oluşunu aynı sahnede yine gösterir. Karakoldan çıkarlarken annesine ısrarla Kenan'ı da almaları gerektiğini söyler. Annesi umursamaz, onu kolundan tutup çekiştirerek bürodan çıkarır.

Saf İnsanlara olan güveni, uyanık gibi görünmesine karşın tehlikeyi sezemeyecek kadar saf oluşu Böcek'in ölümünü hazırlar. Falkonetti'nin elindeki yarayla alay ederken elindeki bıçağı kendisine saplayacağını düşünemez. Hem çocukça masumiyeti hem de kişiliği yüzünden öldürülür.

Çarpık On beş, on altı yaşlarındadır. Bir çocuğa tecavüz eden ağabeyine çocuğu öldürmede yardım ettiği için girdiği sübyan koğuşundan iki yıl önce çıkmıştır. Orada zor günler geçirmiştir. Yanına aldığı çocuklardan biriyle arabalara girip teyplerini çalmakta, satarak para kazanmaktadır. Güçlü gibi görünen ama aslında cesur olmayan bir kişiliktir.

Korkak. Çarpık, Yusuf'la tanıştığı ilk sahnede, Falkonetti'ye olan tavırlarında hepsinin ağası pozundadır. Ancak, gerçek bir tehlike ile karşılaşınca aslında korkak bir karakter olduğu, gücünü kendisinden daha güçlü birini kullanarak elde ettiği anlaşılır. Yusuf, Çarpık'ı korumak için Falkonetti'yle dövüşmeye başladığında olayı izlemekle yetinir. Daha sonra, Yusuf teybini çalacağı arabaya girdiği zaman Falkonetti'yle karşılaşır kavgaya tutuştuğunda Çarpık bunu görünce oradan uzaklaşır. Parasını isteyen Yusuf'u ezmeye, verdiği az miktardaki payı da geri almaya yeltenir. Yusuf ona bıçak çekince korkup payının tümünü verir.

Aynı akşam, Yusuf'a sübyan koğuşunda gardiyandan çok dayak yediğini, ağabeyinin 6 ay önce hapisanede öldüğünü anlatır. O da sonuçta ailesinin ve islah olması için kapatıldığı yerdeki sistemin kurbanıdır. Masumiyetini çok küçük yaşlarda, ağabeyi tarafından cinayete ortak edildiğinde kaybetmiştir.

Belki de yaşadığı bütün bu olumsuzluklardan intikam alma duygusuyla daha fazla güç ve dayanak elde etme arzusu Çarpık'ın ülkücülerin çetesine girmesine neden olur. Sokakta onun başka çocukları kullanması gibi yaşça büyük ağabeyler de onu kullanacak, eline silah vererek pis işlerini, "kutsal dava" kisvesi altında Çarpık'a yaptıracaklardır. Çarpık bunun farkında değildir. Ağabeyler, Çarpık'ı karakoldan kolayca çıkarırlar. Çarpık'ın oradan çıkarken Yusuf'a bakışı, ne pahasına olursa olsun gücü sevdiğini, arkasında güçlü birileri olduğu zaman cesur olabildiğini ifade eder.

Falkonetti On üç, on dört yaşlarındadır. Hakkında hiçbir şey bilmeyiz. Her tür suçu işleyebilecek kadar gözü karadır, intikam almak için fırsat kollar ve filmin en yalnız ve en çok haksızlığa uğrayan karakteridir.

Gözü kara. Çarpık'la tartıştıktan ve kovulduktan sonra eline bir tahta parçası alıp Çarpık'a arkadan saldırmayı planlayarak geri döner.

Kendisini yaralayan ve hırsızlık için girdikleri arabadan atan Yusuf'tan intikam almak için bu kez elinde bıçakla mahalleye gelir ama Böcek'i öldürür. Ne yaptığını fark edince korkup kaçar.

Her üç olayda da haksızlığa uğramıştır. İlkinde Çarpık onu yeteri kadar kazanmadığı için suçlar ve kovar; ikincisinde Yusuf, kendisinden önce arabaya girmiş ve teybi sökmekte olan Falkonetti'yi arabadan atar; üçüncüsünde ise Böcek onunla alay eder.

Mustafa On bir, on iki yaşlarındadır. İşçi bir ailenin çocuğudur. Torna atölyesinde çalışmaktadır. O dönemin işçi sınıfı mücadelesinde yer alır. Sınıfı ve idealleri gereği yardımseverdir.

İdealist. Mustafa, Kenan ve Yusuf'u Çarpık'la ilgili olarak birkaç kez uyarır. İlk karşılaştıkları sahnede, köfte ekme yerlerken onun küçük yaşlardan beri suça karışmış, işe yaramaz biri olduğunu söyler; parayı dürüst yollardan, alın teriyle kazanmak gerektiğini savunur.

Böcek, Yusuf ve Kenan'a Mustafa'yı tanıtırken gece duvara yazı yazdığından söz eder. Buradan da anlaşılmaktadır ki, Mustafa yalnızca torna atölyesinde çalışan bir çocuk değildir. Aynı zamanda o dönemin, işçi haklarını savunan devrimci örgütleriyle de bağlantısı vardır.

Kenan, torna atölyesine gittiğinde Mustafa, Çarpık'ın hikayesini ayrıntılarıyla anlatır ona. Ustasına Kenan için iş sorar.

Yardımsever. Filmin sonunda, Kenan yine Mustafa'nın çalıştığı atölyeye gider. Mustafa ona dostça yaklaşır, kolunu omuzuna atarak Kenan'ı koruyup kollayacağını gösterir. İş çıkışında onu kendi evine götürür. İşçi sınıfına bir üye daha kazandırmıştır. Mustafa'nın ailesi de Kenan'a kendi çocuklarıymış gibi sevecen davranır.

Yusuf ve Kenan'ın İstanbul'da kalacak yerleri yoktur. Sokakta uyurlar.

Mahallenin kabadayısı Çarpık, arabadan çaldıkları teybi ucuza sattığı için Falkonetti'den hesap soruyor.

Böcek, yemeğini onlarla paylaşır.

Çarpık, Falkonetti'nin yerine Yusuf'u alır yanına.

Böcek'in yol göstermesiyle geceyi hurda bir arabanın içinde geçirirler.

Falkonetti, kendisiyle alay eden Böcek'i bıçaklayarak öldürür.

Yusuf İslahevinde. İki kardeşin yolları ayrılır.

Kenan, dürüst yollarla para kazanmayı seçer.

Ama hayatı boyunca az bir ücret karşılığında zor koşullarda çalışacağını, çocukluğunu yaşayamayacağını fark etmiştir.